

Open camera or QR reader and
scan code to access this article
and other resources online.

ไส้ติ่งอักเสบเฉียบพลันที่เกี่ยวข้องกับโควิด-19 ซึ่งจัดการด้วยโฮมีโอพาธี แนวตั้งเดิมเฉพาะบุคคล: รายงานผู้ป่วย

มาเฮช มาลัพพา, BHMS,¹ เอลิฟ เอสรา จินมาซ, MD,² ปูจา คามอคาร์, BHMS,¹ อมฤตา เบลากาจี, BHMS,¹ สีมามาเฮช, MD (hom),^{1,3,*} และ
จอร์จ วูคัส, ศาสตราจารย์.^{3,4}

บทคัดย่อ

ความเป็นมา: ไส้ติ่งอักเสบเฉียบพลัน (Acute Appendicitis - AA) เป็นภาวะฉุกเฉินทางศัลยกรรมที่พบบ่อยที่สุดทั่วโลก โดยมีอุบัติการณ์สูงสุดในช่วงอายุ 10-19 ปี
วิธีการรักษามาตรฐานคือการผ่าตัดไส้ติ่งออกเพื่อหลีกเลี่ยงภาวะแทรกซ้อน เช่น การแตกทะลุ, เยื่อช่องท้องอักเสบ และภาวะติดเชื้อในกระแสเลือด การระบาดใหญ่
ของโควิด-19 ทำให้ประชากรทั่วโลกต้องอยู่แต่ในบ้านเพื่อหยุดยั้งการแพร่กระจายของไวรัส ซึ่งนำไปสู่การลดลงของจำนวนผู้ป่วยที่มาโรงพยาบาลด้วย ภาวะฉุกเฉินที่
ไม่เกี่ยวข้องกับโควิด-19

การนำเสนอผู้ป่วย: นี่เป็นกรณีของผู้ป่วยเด็กหญิงอายุ 9 ปีที่ตรวจพบเชื้อโควิด-19 และเกิดภาวะไส้ติ่งอักเสบเฉียบพลันในระหว่างนั้นและได้รับประโยชน์
จากการรักษาด้วยโฮมีโอพาธีแนวตั้งเดิมเฉพาะบุคคล

สรุป: จำเป็นต้องมีการตรวจสอบทางวิทยาศาสตร์เพิ่มเติมเพื่อสร้างปัจจัยพยากรณ์โรคในภาวะไส้ติ่งอักเสบเฉียบพลันที่เกี่ยวข้องกับโควิด-19 และความเกี่ยวข้องของ
การรักษา ด้วยโฮมีโอพาธีแนวตั้งเดิมเฉพาะบุคคลในการรักษาภาวะที่ซับซ้อนนี้

คำสำคัญ: ไส้ติ่งอักเสบ; เด็ก; โฮมีโอพาธี; การแพทย์เฉพาะบุคคล; โควิด-19; SARS-CoV-2

บทนำ

ไส้ติ่งอักเสบเฉียบพลัน (Acute Appendicitis - AA) เป็นภาวะฉุกเฉินทาง
ศัลยกรรมที่พบ ได้บ่อยที่สุด ทั่วโลก โดยมีอุบัติการณ์หนึ่งรายต่อประชากร
100 คนต่อปี และมีอุบัติการณ์ สูงสุดในช่วงอายุ 10-19 ปี.¹
ด้วยจำนวนผู้ป่วยโควิด-19 ที่เพิ่มขึ้น (มีรายงานผู้ป่วยโควิด-19 มากกว่า
703 ล้านราย ภายในเดือนมีนาคม 2024) ประชาชนได้รับคำแนะนำ
ให้ไปโรงพยาบาลเฉพาะในกรณีเจ็บป่วย ที่เกี่ยวข้องกับโควิด-19 และภาวะ
ฉุกเฉิน ที่ไม่ใช่โควิด-19),²

การศึกษาพบว่าจำนวนผู้ป่วยที่ไปโรงพยาบาลลดลงเนื่องจากความกลัวการติด
เชื้อ ซึ่งนำไปสู่การลดลงของจำนวนผู้ป่วยไส้ติ่งอักเสบที่ไม่ซับซ้อนที่มาโรง
พยาบาล และมีการใช้วิธีการรักษาที่ไม่ใช่การผ่าตัดเพิ่มขึ้นสำหรับภาวะต่าง ๆ
รวมถึงการรักษาด้วยยาปฏิชีวนะสำหรับไส้ติ่งอักเสบ.³
วิธีการรักษามาตรฐานสำหรับ AA คือการผ่าตัดส่องกล้องฉุกเฉิน. แม้ว่า
กระบวนการนี้จะมีอัตราความสำเร็จสูง แต่ก็มีความเสี่ยงและภาวะแทรกซ้อน
ที่เกี่ยวข้อง

¹ศูนย์โฮมีโอพาธีแนวตั้งเดิม เบงกอลูรู รัฐकर्นาฏกะ ประเทศอินเดีย.

²นักวิจัยเอกชน อิชเมียร์ ประเทศตุรกี

³International Academy of Classical Homeopathy, อโณนิสซอส, ประเทศกรีซ

⁴มหาวิทยาลัยแห่งทะเลอีเจียน เมืองไมทิลีน ประเทศกรีซ

*ที่อยู่อีเมล: Seema Mahesh, MD (hom), Centre For Classical Homeopathy, No. 10, 6th Cross, Chandra Layout, Vijayanagar, Bengaluru 560040, Karnataka,
India, อีเมล: bhatseema@hotmail.com

เช่น ความจำเป็นในการผ่าตัดซ้ำ, การติดเชื้อที่บริเวณแผลผ่าตัด และลำไส้
อุดตันตาม มาบ่อยครั้ง.⁴

เราขอแนะนำกรณีของ AA ที่เกี่ยวข้องกับโควิด-19 ซึ่งสังเกตเห็นการหาย
ของโรคในขณะที่ได้รับการจัดการด้วยโฮมิโอพาธีแนวตั้งเดิมเฉพาะบุคคล
รายงานผู้ป่วยนี้เป็นไปตามแนวทางของ CARE ดังที่นำเสนอในข้อมูลเสริม
S1

รายงานผู้ป่วย

ผู้ป่วยเด็กหญิงอายุ 9 ปี 10 เดือน ได้รับการปรึกษาทางโทรศัพท์กับ
นักโฮมิโอพาธีเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2022 เป็นที่น่าสังเกตว่ามารดาของ
ผู้ป่วย เป็นกุมารแพทย์

อาการนำ

เด็กมีอาการปวดศีรษะ, คัดจมูก และจามในเบื้องต้น วันรุ่งขึ้น เธอมีไข้ 39°C
พร้อมกับอาการหนาวสั่น เธอยังบ่นว่ามีอาการปวดที่โคนจมูกพร้อมกับ
ไอเสียงก้อง, แก้มแดงทั้งสองข้าง, เวียนศีรษะ และง่วงซึม

ประวัติการเจ็บป่วยในอดีต

มีประวัติหลอดลมอักเสบเฉียบพลันและปอดบวมที่ต้องใช้ยาปฏิชีวนะและสเตียรอยด์
ชนิดสูดพ่นเมื่ออายุ 5 และ 6 ปี
มีประวัติการติดเชื้อทางเดินหายใจส่วนบนที่เป็นไข้หลายครั้งในช่วงอายุ 4 ถึง 7
ปี และมีตาข่ายงูในช่องอายุ 4 ถึง 6 ปี

ประวัติครอบครัว

บิดาเป็นโรคหลอดลมอักเสบจากภูมิแพ้ และมารดาเป็นโรคลมพิษและจมูกอักเสบ
จากภูมิแพ้ ปู่ (ฝ่ายแม่) เสียชีวิตด้วยโรคมะเร็งปอด, ปู่ (ฝ่ายพ่อ) เป็นมะเร็ง
ผิวหนัง และย่า (ฝ่ายพ่อ) ป่วยเป็นโรคแพ้ภูมิตัวเอง (systemic lupus
erythematosus) และโรคข้ออักเสบสะเก็ดเงิน

ประวัติการรักษาทางโฮมิโอพาธี

เมื่ออาการไข้เริ่มรุนแรงขึ้น

เธอพยายามหาการดูแลและเอาใจใส่จากพ่อแม่ตลอดเวลา

และอยู่ในอารมณ์ที่ร้องไห้ เมื่อถูกถามถึงเรื่องนี้ เธออธิบายว่าเธอกลัวตาย

การประเมินอาการตามแนวทางโฮมิโอพาธีในช่วงแรกที่รับประทานยาอยู่ในข้อมูล
เสริม S2

การสั่งจ่ายยา

Pulsatilla nigricans 200 CH, หนึ่งโดส **Pulsatilla**
ถูกสั่งจ่ายโดยสภาวะทางจิตใจของเธอ ซึ่งเธอกลัวความตายเมื่ออาการเฉียบพลัน
ของเธอแย่ลง และด้วยเหตุนี้จึงร้องไห้และเรียกร้องความสนใจจากแม่ของเธอ
อย่างต่อเนื่อง พร้อมกับอาการทางกายภาพคือปวดศีรษะบริเวณเหนือโคนจมูก⁵

24 มกราคม 2022:

ไข้ลดลงและอาการไอลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

25 มกราคม 2022:

ผู้ป่วยตรวจพบเชื้อโควิด-19 ด้วยวิธี reverse transcription
polymerase chain reaction ตามระเบียบการ เนื่องจากพ่อแม่
ของเธอ ตรวจพบเชื้อเช่นกัน ผู้ป่วยไม่มีไข้และไม่มีอาการทางเดินหายใจใดๆ
 ณ จุดนี้

ในวันเดียวกันเธอมีอาการปวดที่ท้องด้านขวาล่างซึ่งรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ ร่วมกับ
อาการคลื่นไส้เมื่อเห็นอาหารและมีอาเจียนพุ่งสองครั้ง เด็กต้องการ ผายลม
หรืออุจจาระเพราะรู้สึกว่าการปวดจะดีขึ้น แต่ไม่สามารถทำได้แม้จะ พยายาม
มารดาได้ตรวจร่างกายเด็กที่บ้านและพบว่ามีอาการกดเจ็บการเกร็ง ของกล้ามเนื้อ
หน้าท้องและมี **Blumberg sign**
อาการปวดท้องที่เกิดขึ้นเมื่อปล่อยมือหลังจากกดบริเวณหน้าท้องเป็นบวมหลังจ
ากนั้นไม่นาน จึงได้ไปโรงพยาบาล เพื่อประเมินเพิ่มเติม

ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ:

- เม็ดเลือดขาว: 10,150 เซลล์/ลบ.มม. (ช่วงอ้างอิง [RR]
4500–11,000 เซลล์/ลบ.มม.)
- ภาวะนิวโทรฟิลสูง: 88.8% (RR 40–60%)
- ภาวะลิมโฟไฟต์เนียบ: 7.4% (RR 20–40%)
- อัตราส่วนนิวโทรฟิลต่อลิมโฟไซต์ (NLR) สูง: 12 (RR
0.78–3.53)
- CRP: 4.85 มก./ดล. (RR <6 มก./ดล.)

การตรวจอัลตราซาวด์ช่องท้อง (USG) พบส่วนของลำไส้ที่ไม่มีบีบตัวและ
ไม่ขยุ้มเมื่อกด มีเส้นผ่านศูนย์กลาง 7.6 มม. ในบริเวณโกลีซิกัม (cecum)
ที่ท้องด้านขวาล่าง มีการเพิ่มขึ้นของ echogenicity และมีของเหลว
อิสระเล็กน้อยในเนื้อเยื่อโอเมนตัม (omental tissue) ที่อยู่ติดกัน
พบต่อมน้ำเหลืองในเนื้อเยื่อแวนลำไส้ (mesenteric lymph nodes)
ที่มีขอบเขตชัดเจนและมีลักษณะ hypoechoic หลายต่อม ต่อมน้ำเหลือง
ที่ใหญ่ที่สุดมีขนาด 15 x 9 มม. อยู่ในบริเวณเนื้อเยื่อแวนลำไส้ที่ท้อง ด้านขวา
ล่าง แสดงในภาพที่ 1

คะแนนการตอบสนองต่อการอักเสบของลำไส้ (AIR): 9/12

การวินิจฉัย (ICD 10)

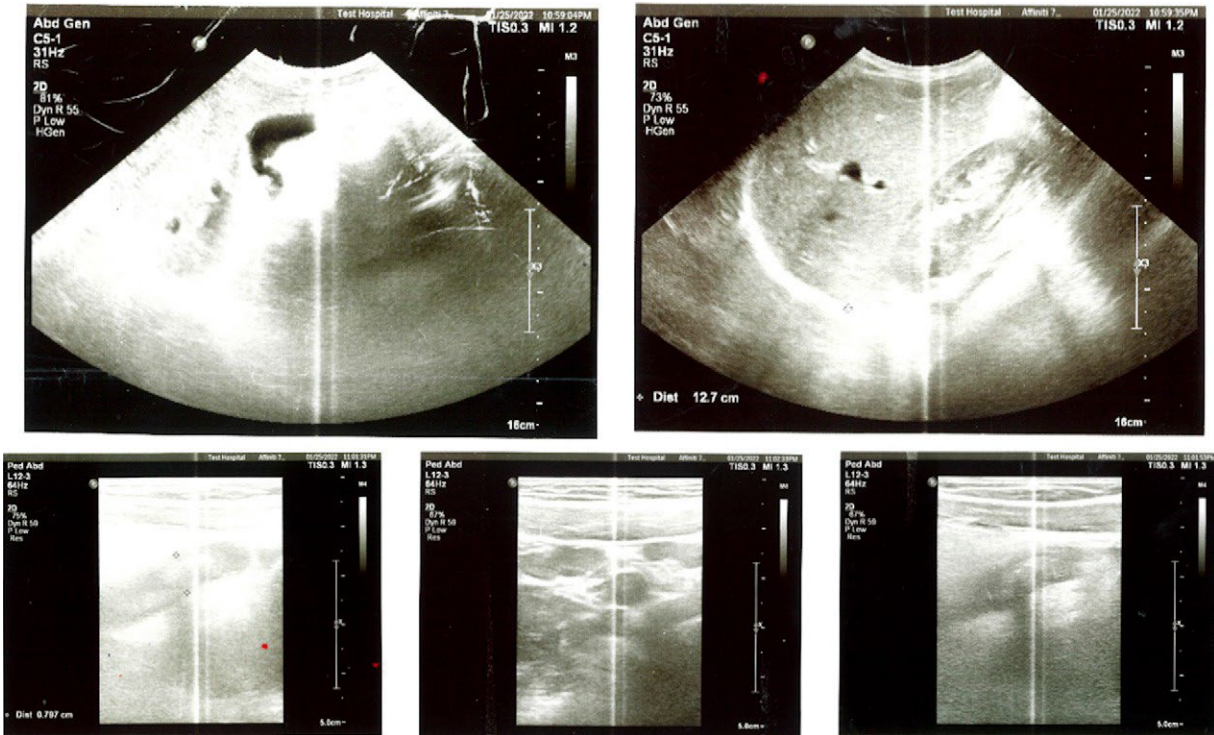
U07.1-COVID-19, ระบุไวรัส.

K35.8-AA โดยไม่กล่าวถึงเยื่อช่องท้องอักเสบเฉพาะที่หรือทั่วไป.⁶

การสั่งจ่ายยา

จากอาการทั้งหมดที่ปรากฏในช่วงที่เป็นไส้ติ่งอักเสบ เธอได้รับยา **Natrum**
Sulphuricum 200CH หนึ่งโดส ในวันที่ 25 มกราคม 2022
(การจัดทำรายการวิเคราะห์อาการดูในข้อมูลเสริม S3)

รูปที่ 1. อัลตราซาวด์ช่องท้องเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2022 เผยให้เห็นส่วนที่ไม่มีการบีบตัวของเนื้อเยื่อรอบไส้ติ่งซึ่งมีเส้นผ่านศูนย์กลาง 7.6 มม. ในบริเวณช่องท้องส่วนล่างขวา โดยมีเสียงสะท้อนเพิ่มขึ้นและมีของเหลวอิสระเพียงเล็กน้อยในเนื้อเยื่อเชื่อมช่องท้องที่อยู่ติดกัน ต่อมาน้ำเหลืองในช่องท้องส่วนล่างขวาซึ่งมีเส้นรอบวงชัดเจนจำนวนมาก โดยต่อน้ำเหลืองขนาดใหญ่ที่สุดมีขนาด 15.9 มม. พบในบริเวณช่องท้องส่วนล่างขวา อัลตราซาวด์

การติดตามผลการรักษา. 25 มกราคม 2022:

หลังจากได้รับยา ผู้ป่วยสามารถนอนหลับได้ประมาณหนึ่งชั่วโมง ตามด้วยความอยากอาหารและสภาพร่างกายโดยรวมที่ดีขึ้น อาการคลื่นไส้และปวดท้องลดลง จากการฟังเสียงลำไส้พบว่าเสียงลำไส้เพิ่มขึ้น และเธอสามารถหายใจได้อย่างง่ายดายภายใน 3 ชั่วโมง คะแนน AIR คือ 5/12

26 มกราคม 2022:

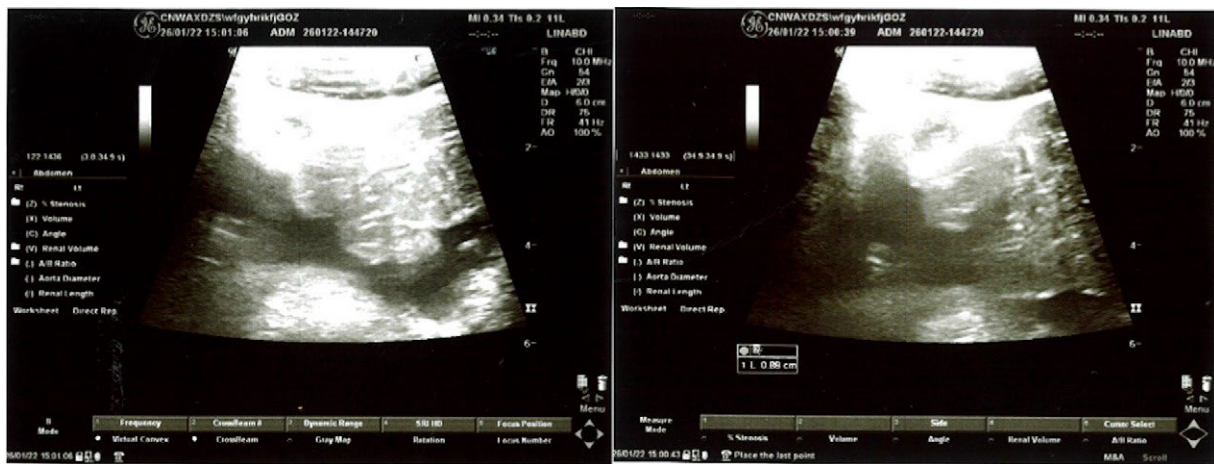
การทำอัลตราซาวด์ช่องท้องติดตามผลพบโครงสร้างท่อน้ำดี hypoechoic ที่มีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 8.8 มม. ซึ่งไม่เปลี่ยนแปลง รูปร่างเมือกต ซึ่งมีความสำคัญในแง่ของ AA เนื่องจากเส้นผ่านศูนย์กลาง >5.7 มม. เป็นเกณฑ์ที่เหมาะสมในการวินิจฉัย AA ในเด็ก^{7,7}พบการเพิ่มขึ้นอย่างน่าทึ่งของ echo ที่บวมอักเสบในชั้นไขมันเยื่อหุ้มลำไส้ที่อยู่ติดกันและมีของเหลวอิสระในช่องท้องด้านขวาล่างตามรูปภาพ 2

ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ:

เม็ดเลือดขาว: 5200 cells/uL (ช่วงอ้างอิง RR 4.5–11,000 cells/uL)
ภาวะนิวโทรฟิลสูง: 66.7% (RR 40–60%)
ลิมโฟไซต์: 25% (RR 20–40%) NLR: 2.66 (RR 0.78–3.53)
CRP = 64.53 mg/L (RR <6 mg/dL)
มีการแนะนำให้ผ่าตัดไส้ติ่งฉุกเฉิน แต่เนื่องจากอาการปวดและไม่สบายตัวลดลง ร้อยๆ ผู้ปกครองจึงปฏิเสธการผ่าตัด พลังงานของเด็กยังคงเพิ่มขึ้น และเธอกลับมามีความอยากอาหารอีกครั้ง คะแนน AIR score 4/12.

28 มกราคม 2022:

ผู้ป่วยไม่มีอาการปวดท้อง, ไม่สบายตัว, ท้องผูก หรือมีปัญหากับการหายใจ -

รูปที่ 2. การตรวจอัลตราซาวด์ช่องท้องเมื่อวันที่ 26 มกราคม 2022 เผยให้เห็นโครงสร้างท่อที่มีเสียงสะท้อนต่ำซึ่งมีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 8.8 มม. ซึ่งไม่เปลี่ยนรูปร่างเมื่อถูกกดทับ มีการเพิ่มขึ้นของเสียงสะท้อนอวกเสกในระนาบไขว้ของช่องท้องที่อยู่ติดกัน และมีของเหลวอิสระในส่วนล่างขวา พบต่อมน้ำเหลืองหลายต่อมในบริเวณช่องท้อง โดยต่อมน้ำเหลืองที่ใหญ่ที่สุดมีขนาด 16 มม. ผลการตรวจซีทีสแกนช่องท้องพร้อมสารทึบแสงในวันเดียวกันแสดงให้เห็นไส้ติ่งตั้งตรง มีเส้นผ่านศูนย์กลาง 1 ซม. มีผนังหนาและทึบแสง.

ความอยากอาหารและพลังงานของเธอเป็นปกติ และเธอสามารถทำกิจกรรมประจำวันได้อย่างง่ายดาย.

26 กุมภาพันธ์ 2022:

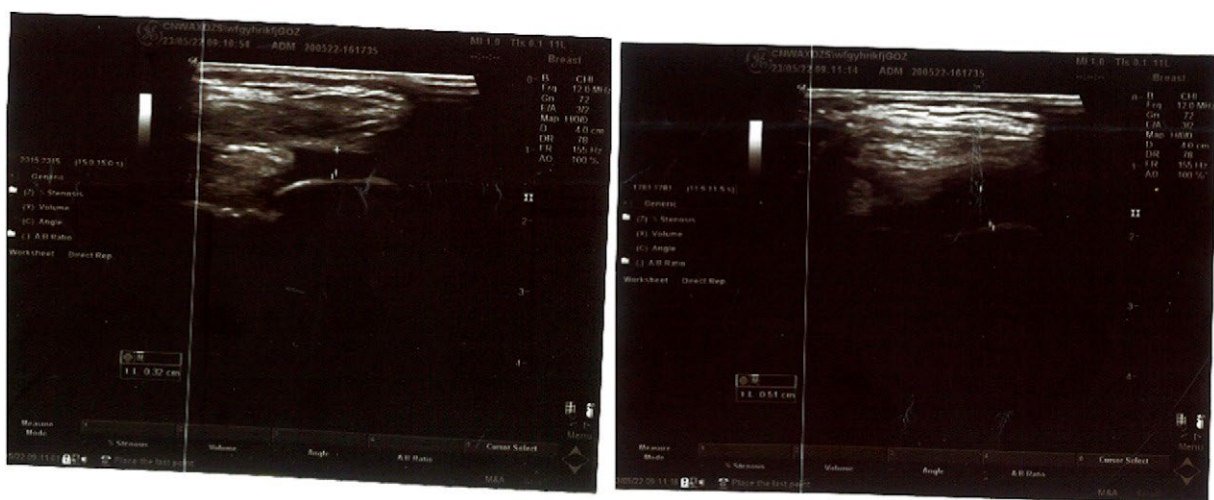
การตรวจอัลตราซาวด์ช่องท้องเพื่อควบคุมพบไส้ติ่งที่มีเส้นผ่านศูนย์กลาง 4.2 มม. (RR: 4.2–12.8 มม.) และต่อมน้ำเหลืองหลายต่อมในบริเวณเชิงกรานล่างได้

ซึ่งต่อมน้ำเหลืองที่ใหญ่ที่สุดมีขนาดประมาณ

14

มม.(แสดงในรูปภาพ3).ไม่พบสัญญาณการอักเสบของไส้ติ่งในการตรวจอัลตราซาวด์ควบคุม

แนวทางการรักษาทางคลินิกแสดงไว้ในรูปที่ 4 และผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการการเปรียบเทียบกับในตารางที่1

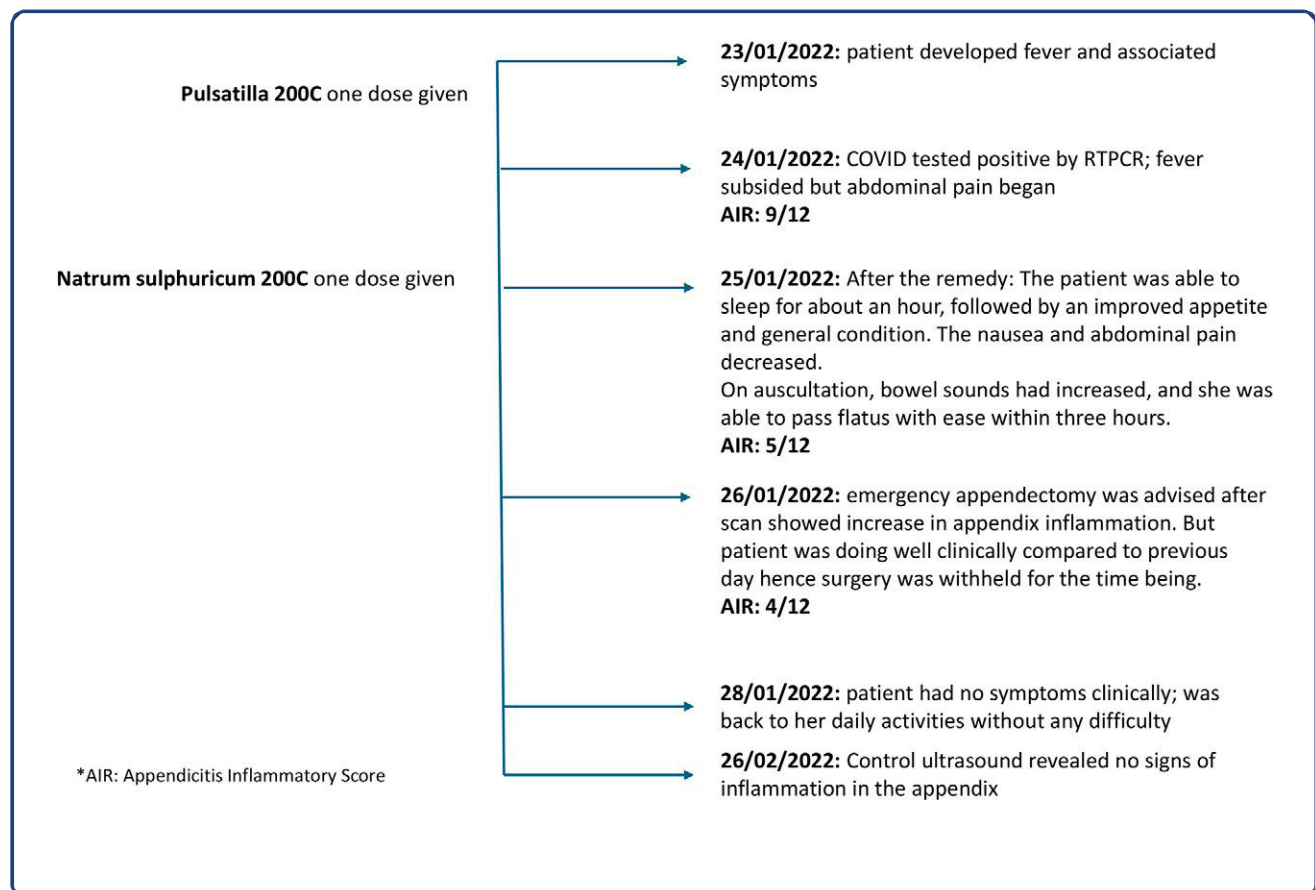

รูปที่ 3 การตรวจอัลตราซาวด์ช่องท้องควบคุมที่ถ่ายเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 เผยให้เห็นไส้ติ่งที่มีเส้นผ่านศูนย์กลาง 4.2 มม. และต่อมน้ำเหลืองหลายต่อมในบริเวณช่องท้อง โดยต่อมน้ำเหลืองที่ใหญ่ที่สุดมีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 14 มม.

อภิปรายผล

นอกเหนือจากอาการที่หายได้เอง เช่น คลื่นไส้, อาเจียน, ท้องร่วง และเบื่ออาหารแล้ว ผู้ป่วยจำนวนไม่น้อยยังมีพยาธิสภาพของระบบทางเดินอาหารร่วมกับการติดเชื้อโควิด-19 รวมถึง AA ด้วย มีการตั้งสมมติฐานว่าอาการเหล่านี้ เกิดจากการบาดเจ็บของไวรัสโดยตรง/พายุไซโตไคน์/การตอบสนองทางภูมิคุ้มกัน/การเปลี่ยนแปลงของแบคทีเรียในลำไส้เนื่องจากความไม่สมดุลของสารคัดหลั่งในลำไส้/ภาวะขาดออกซิเจนเฉียบพลัน/ภาวะความไม่สมดุลของจุลินทรีย์ เนื่องจากการติดเชื้อที่ปอด⁸. นอกจากนี้ การติดเชื้อไวรัสที่ปอดยังปรับเปลี่ยนองค์ประกอบของจุลินทรีย์ในลำไส้และสร้างสภาวะที่เอื้อต่อการอักเสบมากขึ้นผ่านการรบกวนแกนลำไส้-ปอด ทำให้ผู้ป่วยไวต่อโรคอักเสบของลำไส้มากขึ้น.⁹ การศึกษาก่อนหน้านี้ได้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างโควิด-19 และ AA เนื่องจากการติดเชื้อไวรัส อาจทำให้เกิดภาวะ lymphoid hyperplasia ของไส้ติ่ง นำไปสู่การอุดตัน ของไส้ติ่งและการเกิดแผลที่เยื่อเมือก ส่งผลให้เกิดการติดเชื้อแบคทีเรียทุติยภูมิ อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์ระหว่างการติดเชื้อโควิด-19 และการเกิด AA ยังคงต้องมีการพิสูจน์ต่อไป.¹⁰ แม้ว่าเธอจะมีไข้สูงและไอ 2 วันก่อนที่จะมีอาการปวดท้อง แต่ผู้ป่วยไม่มีอาการอื่นที่เกี่ยวข้องกับโควิด-19⁵⁸ ในเบื้องต้น Pulsatilla ช่วยลดไข้และอาการไอ และการอักเสบก็จำกัดวงอยู่ที่ไส้ติ่ง

นี่เป็นปรากฏการณ์ที่สังเกตได้บ่อยทางคลินิก (แม้ว่าจะไม่มีหลักฐานบันทึกไว้) ในระหว่างภาวะติดเชื้อที่ซับซ้อนภายใต้การรักษาทางโฮมีโอพาธีที่การติดเชื้อจะเปลี่ยนจากลักษณะที่เป็นระบบไปเป็นเฉพาะที่ นี่เป็นทิศทางที่ถูกต้องและทำให้การรักษากรณีนี้ปลอดภัย (การติดเชื้อเฉพาะที่) ง่ายขึ้น นอกจากนี้ รายงานผลเลือดของผู้ป่วยยังแสดงให้เห็นค่า NLR ที่สูงถึง 12 ซึ่งบ่งชี้ถึงภาวะการติดเชื้อแบคทีเรียสูง และมีโอกาสน้อยที่จะเป็นการติดเชื้อไวรัส¹¹ เมื่อพิจารณาว่า $NLR > 8$ เป็นตัวทำนายภาวะไส้ติ่งอักเสบที่ซับซ้อนได้อย่างอิสระ,¹² เราสามารถอนุมานได้ว่าเด็กหญิงคนนี้น่าจะเป็นไส้ติ่งอักเสบจากเชื้อแบคทีเรียเฉียบพลัน การสั่งยาครั้งแรกสำหรับไส้ติ่งอักเสบ (Natrur Sulphuricum) ทำให้อาการลดลงทันที แม้ว่าไส้ติ่งจะยังคงอักเสบอยู่ตามที่เห็นจากการทำอัลตราซาวด์ในวันถัดไป. อาการนี้ก็หายไปเช่นกัน แต่ไม่ปรากฏชัดว่าใช้เวลานานเท่าใดเนื่องจากไม่มีการติดตามผลด้วยอัลตราซาวด์ในทันที แต่สังเกตเห็นการลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ของ NLR ($12 \rightarrow 2.66$)

ตารางที่ 1 ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการระหว่างการรักษา.

วันที่	Leucocyte count (ปกติ: 4500–11,000 cells/uL)	Neutrophils (ปกติ: 40–60%)	Lymphocytes (ปกติ: 20–40%)	NLR (ปกติ: 0.78–3.53)	CRP (ปกติ: <6 mg/dL)	ผลการตรวจอัลตราซาวด์
24/1/22	10,150	88%	7.4%	12	4.85	ส่วนที่ไม่บีบตัวและไม่มี การบีบตัวซึ่งมีเส้นผ่านศูนย์กลางถึง 7.6 มม. ในบริเวณรอบไส้ตรงส่วนล่างขวาของช่องท้อง โดยมีความดังเสียงเพิ่มขึ้นและมีของเหลวอิสระเพียงเล็กน้อยในรูปแบบของการพาโนเนอเยื่อเยื่อช่องท้องที่อยู่ติดกัน ต่อมน้ำเหลืองในช่องท้องที่มีเสียงสะท้อนดำจำนวนมากซึ่งมีขอบเขตชัดเจน โดยต่อมน้ำเหลืองที่มีขนาดใหญ่, the ที่สุดมีขนาด 15 · 9 มม. พบในบริเวณรอบไส้ตรงส่วนล่างขวาของช่องท้อง
25/1/22	5,200	66.7%	25%	2.66	64.53	การตรวจอัลตราซาวด์ช่องท้องติดตามผลพบว่ามีเสียงสะท้อนดำ โครงสร้างรูปท่อนี้เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 8.8 มม. ที่ไม่เปลี่ยนรูปร่างด้วย การบีบอัด การอักเสบเพิ่มขึ้นอย่างน่าทึ่งพบเสียงสะท้อนบวม น้ำในระนาบไขมันในช่องท้องที่อยู่ติดกัน และพบของเหลวอิสระในส่วนล่างขวาดำ
26/1/22						
26/2/22						การตรวจอัลตราซาวด์ช่องท้องควบคุมพบไส้ติ่ง เส้นผ่านศูนย์กลาง 4.2 มม. (ช่วงอ้างอิง: 4.2–12.8 มม), และต่อมน้ำเหลืองหลายต่อมใน mesenteric พื้นที่ซึ่งมีขนาดใหญ่ที่สุดประมาณ 14 mm มีเส้นผ่านศูนย์กลางเป็น สังเกตได้ (ดังแสดงในรูปที่ 3) ไม่มีการอักเสบ อาการของไส้ติ่งพบไส้ติ่งอยู่ในช่องท้อง จากผล USG.

NLR, neutrophil-to-lymphocyte ratio; USG, ultrasonography.

การตรวจอัลตราซาวด์ช่องท้องเพื่อติดตามผล (ซึ่งถ่ายภายหลังหนึ่งเดือน) ยังบ่งชี้ว่า AA ได้รับการแก้ไขอย่างสมบูรณ์แล้ว

โดยทั่วไป อาการของอาการไม่สบาย ความเหนื่อยล้า และภาวะซึมเศร้าที่เกี่ยวข้องกับความเจ็บป่วยมักไม่ได้รับการพิจารณาในการรักษา แม้ว่าการศึกษาจะพิสูจน์แล้วว่าอาการเหล่านี้เกิดจากความพยายามอย่างมีกลยุทธ์ของระบบประสาทต่อมไร้ท่อในการต่อสู้กับการติดเชื้อ.¹³ ในทางตรงกันข้าม โสมิโอพาทียถือว่าการเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญ

โดยให้แนวทางแบบองค์รวมในการรักษาโรคและสุขภาพ¹⁴ การแทรกแซงแบบโสมิโอพาทียได้รับการพิสูจน์แล้วว่ามิประโยชน์ในการรักษาอาการเรื้อรังและทำให้ร่างกายทรุดโทรม แต่ยังไม่มีการศึกษาทางวิทยาศาสตร์ใดๆ เกี่ยวกับการรักษา AA.¹⁵⁻¹⁷

ผลการศึกษามีอยู่เกี่ยวกับการรักษาได้ตั้งอีกเสบที่เกี่ยวกับ COVID-19 นั้นมีน้อยมาก

และได้บันทึกการใช้การบำบัดแบบแผนปัจจุบันในการรักษาได้ตั้งอีกเสบดังกล่าวไว้^{8,11}

แม้ว่าการผ่าตัดยังคงเป็นมาตรฐาน แต่การศึกษาวิจัยแสดงให้เห็นอัตราการเสียชีวิตที่สูงขึ้นในผู้ป่วยที่ต้องเข้ารับการผ่าตัดและได้รับการวินิจฉัยก่อนผ่าตัดว่าติดเชื้อ SARS-CoV-2.¹⁸ นอกจากนี้ การศึกษาล่าสุดยังได้ระบุว่าได้ตั้ง ทำหน้าที่เป็นแหล่งเก็บเชื้อจุลินทรีย์ในลำไส้ที่เป็นประโยชน์และเป็นที่อยู่ของปฏิสัมพันธ์ระหว่างแบคทีเรียเจ้าบ้านและแบคทีเรีย(host-symbiotic bacteria)

นอกจากนี้ยังชี้ให้เห็นความเป็นไปได้ที่ลำไส้จะอาจพัฒนาขึ้นก่อนกระพุ้งลำไส้ใหญ่ ซึ่งหมายความว่าความสำคัญทางภูมิคุ้มกันได้รับการพิสูจน์แล้ว¹⁹ ดังนั้น การรักษาได้ตั้งไว้อาจช่วยในการเติมเต็มจุลินทรีย์ในลำไส้หลังจากการสูญเสียไปจากสาเหตุต่างๆ เช่น การรักษาด้วยยาปฏิชีวนะ, การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และความไม่สมดุลของอาหาร

แม้ว่าจะมีความเป็นไปได้ที่อาการจะหายเองได้ในกรณีนี้แต่เด็กก็มีอาการดีขึ้นอย่างน่าทึ่งทั้งในด้านอาการและสุขภาพโดยรวมภายใน 24 ชั่วโมง หลังได้รับยาโดยการฟื้นตัวเริ่มขึ้นภายในไม่กี่ชั่วโมง

การศึกษาล่าสุดที่เปรียบเทียบประสิทธิภาพของยาปฏิชีวนะกับยาหลอกในการรักษา AA พบว่าระยะเวลาการลาป่วยคือ 4.7 และ 5.3 วันตามลำดับ²⁰ ซึ่งบ่งชี้ว่าอัตรา การฟื้นตัวในกรณีนี้เร็วกว่าที่เป็นที่น่าสังเกตว่า AA ได้รับการจัดการ โดยไม่มีการแทรกแซงทางการแพทย์แบบดั้งเดิม ซึ่งเป็นความสำเร็จที่สำคัญสำหรับระบบ การดูแลสุขภาพที่รับภาระหนักในช่วงการระบาดใหญ่.

ในกรณีนี้ ต้องสังเกตว่าผู้ป่วยอยู่ภายใต้การดูแลอย่างต่อเนื่องของกุมารแพทย์ ซึ่งเป็นมารดาของเธอเอง และการตรวจพบแต่เนิ่นๆ และการแทรกแซงที่ทัน ท่วงที่มีส่วนช่วยให้ AA หายได้โดยไม่มีการลุกลามไปสู่ภาวะแทรกซ้อน ที่รุนแรงขึ้น อย่างไรก็ตามมารดาไม่ได้มีส่วนร่วมในการรักษาทางโสมิโอพาทีย นอกเหนือจากการรายงานความคืบหน้าให้กับโสมิโอพาทียทราบ . นักโสมิโอพาทียในอินเดียได้รับการฝึกอบรมทางการแพทย์และมีคุณสมบัติในการจัดการกรณีเช่นนี้ ไม่สามารถทำซ้ำกรณีนี้ได้หากไม่มีความเชี่ยวชาญ ข้อจำกัดหลักของกรณีนี้คือการประยุกต์ใช้ในระบบทางคลินิกที่กว้างขึ้นนั้นจำกัด โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่เฉพาะเจาะจงนี้ การเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล อาจจำเป็นสำหรับเด็กส่วนใหญ่ที่เป็น AA และยิ่งกว่านั้นหากมีภาวะแทรกซ้อนจากการติดเชื้อ เช่น โควิด-19. การส่งยาทางโสมิโอพาทีย ขึ้นอยู่กับคำอธิบายและการตรวจของมารดา ซึ่งในกรณีนี้เพียงพอแล้ว เนื่องจากมารดาเป็นกุมารแพทย์ มารดาสามารถติดตามกรณีเพื่อหาสัญญาณ อันตราย และระมัดระวังอยู่ตลอดเวลา

ในเด็กคนอื่น ๆ การอธิบาย, การวิเคราะห์ และการติดตามสภาพ ที่ชัดเจนเช่นนี้อาจไม่สามารถทำได้ที่บ้าน แม้ว่าการปรึกษาทางอินเทอร์เน็ต จะได้ผลดีในกรณีนี้ แต่ก็อาจไม่สามารถปรับใช้กับทุกกรณีของ AA ได้ คะแนน MONARCH (Modified Naranjo Criteria for Assessment of Clinical Attribution to Homeopathic Intervention) ประเมินได้ว่าอยู่ที่ 8/13

ซึ่งบ่งชี้ถึงความเป็นไปได้ที่การใช้โสมิโอพาทียจะก่อให้เกิดประโยชน์(ตารางที่2)

ตารางที่ 2 เกณฑ์ Naranjo ที่ปรับเปลี่ยนเพื่อประเมินสาเหตุเชิงสาเหตุของผลลัพธ์ทางคลินิกต่อการแทรกแซงแบบโสมิโอพาทีย

เกณฑ์ Naranjo ที่ปรับปรุงแล้วสำหรับโสมิโอพาทีย (MONARCH)	Y	N	ไม่แน่ใจ/ไม่มี	คะแนนของผู้อปวย
1. มีการดีขึ้นของอาการหลักหรือภาวะที่ได้ใช้ยาโสมิโอพาทียหรือไม่?	2	-1	0	2
2. การดีขึ้นทางคลินิกเกิดขึ้นภายในกรอบเวลาที่สมเหตุสมผลเมื่อเทียบกับการใช้ยาหรือไม่?	1	-2	0	1
3. มีอาการกำเริบเริ่มต้นหรือไม่?	1	0	0	0
4. ผลครอบคลุมนอกเหนือจากอาการหลักหรือภาวะหรือไม่ นั่นคืออาการอื่นๆ ดีขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงในที่สุดหรือไม่?	1	0	0	1
5. ความเป็นอยู่โดยรวมดีขึ้นหรือไม่?	1	0	0	1
6. (A) ทิศทางการหายของโรค: อาการบางอย่างดีขึ้นในลำดับตรงข้ามกับการพัฒนาอาการของโรคหรือไม่?	1	0	0	0
6. (B) ทิศทางการหายของโรค: อย่างน้อยสองในประเด็นต่อไปนี้คือการดีขึ้นของอาการหรือไม่ จากอวัยวะที่สำคัญกว่าไปสู่อวัยวะที่สำคัญน้อยกว่า? -จากแง่มุมที่ลึกกว่าไปสู่แง่มุมที่ตื้นกว่าของแต่ละบุคคล;? -จากบนลงล่าง?	1	0	0	0
7. อาการเก่า ๆ กำหนดเป็นอาการที่ไม่เกี่ยวกับฤดูกาลและไม่เกี่ยวข้องกับรอบเดือนที่เคยคิดว่าหายไปแล้ว) ปรากฏขึ้นชั่วคราวในระหว่างการดีขึ้นหรือไม่?	1	0	0	0
8. มีสาเหตุอื่น (นอกเหนือจากยา) ที่มีความเป็นไปได้สูงที่จะก่อให้เกิดการดีขึ้นหรือไม่ —	-3	1	0	1
(พิจารณาเส้นทางของโรคที่เป็นที่รู้จัก, รูปแบบการรักษาอื่น ๆ และการแทรกแซงทางคลินิกที่เกี่ยวข้องอื่นๆ)?				
9. . การดีขึ้นของสุขภาพได้รับการยืนยันด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์ (เช่น การทดสอบในห้องปฏิบัติการ การสังเกตทางคลินิก)	2	0	0	2

10.การช้ยา หากดำเนินการ, สร้างการดีขึ้นทางคลินิกสักยักนหรือไม่?
รวมคะแนน

1 0 0 0
8

สรุป

โฮมีโอพาธีแคว้นดั้งเดิมเฉพาะบุคคลอาจมีประโยชน์ในการจัดการ AA ที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโควิด-19 ในเด็กหญิงอายุ 9 ปีรายนี้ แม้ว่าจะมีสัญญาณของการติดเชื้อรุนแรง แต่สภาวะดังกล่าวก็หายไปใน 2 วัน โดยหลีกเลี่ยงความจำเป็นในการผ่าตัดที่แนะนำ สิ่งนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งในแง่ของการดูแลสุขภาพที่หนักหน่วงในช่วงการระบาดใหญ่ของโควิด-19 จำเป็นต้องมีการศึกษาทางวิทยาศาสตร์เพิ่มเติม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงพยาบาล เพื่อตรวจสอบบทบาทของโฮมีโอพาธีคลาสสิกแบบเฉพาะบุคคลในการรักษาการติดเชื้อเฉียบพลันที่รุนแรงในลักษณะเดียวกัน

ผลงานของผู้เขียน

M.M.: คิดแนวคิดและจัดสรรทรัพยากรสำหรับข้อมูลผู้ป่วย E.E.S.: จัดสรรทรัพยากรสำหรับข้อมูลผู้ป่วย S.M.: จัดสรรทรัพยากรดำเนินการเตรียมร่างต้นฉบับ และร่วมบริหารโครงการ P.D. และ A.B.: คัดเลือกข้อมูลและจัดเตรียมร่างต้นฉบับ G.V.: ดูแลและบริหารโครงการ ผู้เขียนทั้งหมดอ่านและอนุมัติบทความสุดท้าย

ความยินยอมในการเผยแพร่

ผู้ป่วยได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้ปกครองตามกฎหมายของผู้ป่วย สำหรับการเผยแพร่รายงานกรณีนี้และภาพประกอบใดๆ

สำเนาความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรสามารถอ่านได้โดยบรรณาธิการบริหารของวารสารฉบับนี้

ความพร้อมของข้อมูลและภาพต่างๆ

ข้อมูลทั้งหมดที่สร้างขึ้นหรือวิเคราะห์ในระหว่างการศึกษาจะรวมอยู่ในบทความนี้และไฟล์เอกสารเสริม หากต้องการสอบถามเพิ่มเติม สามารถติดต่อผู้เขียนที่เกี่ยวข้องได้

คำชี้แจงการเปิดเผยข้อมูลของผู้เขียน

ผู้เขียนขอประกาศว่าพวกเขาไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนใดๆ

ข้อมูลการระดมทุน

ไม่ได้รับเงินทุนสำหรับบทความนี้

เอกสารเพิ่มเติม

entary Data S1
Supplementary Data S2
Supplementary Data S3

เอกสารอ้างอิง

1. Téoule P, de Laffolie J, Rolle U, et al. Acute appendicitis in childhood and adulthood: An everyday clinical challenge. *Dtsch Arztebl Int* 2020; 117(45):764–774; doi: 10.3238/arztebl.2020.0764
2. Dadax. WORLDOMETERS.CORONAVIRUS. 2020. Available from: <https://www.worldometers.info/coronavirus/>
3. Andersson RE, Agiorgiti M, Bendtsen M. Spontaneous resolution of uncomplicated appendicitis may explain increase in proportion of complicated appendicitis during COVID-19 pandemic: A systematic review and meta-analysis. *World J Surg* 2023;47(8):1901–1916; doi: 10.1007/s00268-023-07027-z
4. López JJ, Deans KJ, Minneci PC. Nonoperative management of appendicitis in children. *Curr Opin Pediatr* 2017;29(3):358–362; doi: 10.1097/MOP.0000000000000487
5. Kent J. Lectures on Homoeopathic Materia Medica. Jain Publishing Company: New Delhi, India; 2002.
6. Anonymous. ICD-10 Version:2019. n.d. Available from: <https://icd.who.int/browse10/2019/en#!> [Last accessed: April 27, 2023].
7. Park NH, Oh HE, Park HJ, Park JY. Ultrasonography of normal and abnormal appendix in children. *World J Radiol* 2011;3(4):85–91; doi: 10.4329/wjr.v3.i4.85
8. Kariyawasam JC, Jayarajah U, Riza R, et al. Gastrointestinal manifestations in COVID-19. *Trans R Soc Trop Med Hyg* 2021;115(12):1362–1388; doi: 10.1093/trstmh/tra042
9. Enaud R, Prevel R, Ciarlo E, et al. The gut-lung axis in health and respiratory diseases: A place for inter-organ and inter-kingdom crosstalks. *Front Cell Infect Microbiol* 2020;10:9; doi: 10.3389/fcimb.2020.00009
10. Georgakopoulou V, Gkoufa A, Damaskos C, et al. COVID-19-associated acute appendicitis in adults. A report of five cases and a review of the literature. *Exp Ther Med* 2022;24(1):482; doi: 10.3892/etm.2022.11409
11. Naess A, Nilssen SS, Mo R, et al. Role of neutrophil to lymphocyte and monocyte to lymphocyte ratios in the diagnosis of bacterial infection in patients with fever. *Infection* 2017;45(3):299–307; doi: 10.1007/s15010-016-0972-1
12. Hajibandeh S, Hajibandeh S, Hobbs N, et al. Neutrophil-to-lymphocyte ratio predicts acute appendicitis and distinguishes between complicated and uncomplicated appendicitis: A systematic review and meta-analysis. *Am J Surg* 2020;219(1):154–163; doi: 10.1016/j.amjsurg.2019.04.018
13. Dantzer R. Cytokine, sickness behavior, and depression. *Immunol Allergy Clin North Am* 2009;29(2):247–264; doi: 10.1016/j.iac.2009.02.002
14. Hahnemann S. Organon of Medicine. 6th ed. B. Jain Publishers (P) Ltd.; 2004.
15. Rudakova E, Mahesh S, Vithoulkas G. Syringomyelia managed with classical homeopathy: A case report. *Ann Neurosci* 2021;28(3–4):170–178; doi: 10.1177/09727531211046370
16. Mahesh S, Jaggi L, Jaggi A, et al. Individualised homeopathic therapy in ANCA negative rapidly progressive necrotising crescentic glomerulonephritis with severe renal insufficiency - A Case Report. *J Med Life* 2019;12(1):49–55; doi: 10.25122/JML-2019-0001
17. Mahesh S, Mahesh M, Vithoulkas G. Could homeopathy become an alternative therapy in dengue fever? an example of 10 case studies. *J Med Life* 2018;11(1):75–82.
18. Nepogodiev D, Bhangu A, Glasbey JC, et al. Mortality and pulmonary complications in patients undergoing surgery with perioperative SARS-CoV-2 infection: An international cohort study. *Lancet* 2020;396(10243):27–38; doi: 10.1016/S0140-6736(20)31182-X
19. Kooij IA, Sahami S, Meijer SL, et al. The immunology of the vermiform appendix: A review of the literature. *Clin Exp Immunol* 2016;186(1):1–9; doi: 10.1111/cei.12821
20. Salminen P, Sippola S, Haijanen J, et al. Antibiotics versus placebo in adults with CT-confirmed uncomplicated acute appendicitis (APPAC III): randomized double-blind superiority trial. *Br J Surg* 2022;109(6):503–509; doi: 10.1093/bjs/znac086

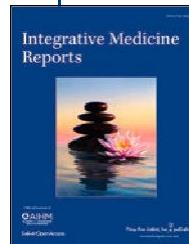

Cite this article as: Mallappa M, Sinmaz EE, Dhamodar P, Belagaje A, Mahesh S, Vithoulkas G (2025) Acute appendicitis associated with COVID-19 managed with individualized classical homeopathy: a case report, *Integrative Medicine Reports* 4:1, 44–52, DOI: 10.1089/imr.2024.0041.

Abbreviations Used

AA ¼ acute appendicitis
AIR ¼ appendicitis inflammatory response
NLR ¼ neutrophil-to-lymphocyte ratio
USG ¼ ultrasonography

Publish in Integrative Medicine Reports

- Immediate, unrestricted online access
- Rigorous peer review
- Compliance with open access mandates
- Authors retain copyright
- Highly indexed
- Targeted email marketing

liebertpub.com/imr

